

In de huid van de docent als bijbaan

Tekst | Esmee de Gooyer

Bijles geven is de best beoordeelde bijbaan onder studenten volgens onderzoek van Huiswerkbegeleiding.nl. Studenten noemen de vrijheid, overdracht van kennis en de goed merkbare resultaten van hun werk als positieve punten. Twee grote bijlesbureaus, StudentsPlus en Bijlesnetwerk, hebben beide zo'n 185 TU/e-studenten in dienst die actief bijles geven; honderden anderen staan ingeschreven. De bureaus koppelen de studenten aan scholieren en andere bijlesbehoevenden en regelen de betaling. Het levert studenten gemiddeld zo'n tien euro per uur op. Cursor vroeg drie studenten en hun leerlingen om hun ervaringen te delen.

“Sommige leerlingen zie je groeien”

Sebastian Andrei en Eva den Ouden. Foto | Rien Meulman

Sebastian Andrei (21) zat nadat hij op kamers was gegaan in geldnood en ging op zoek naar een goed betalende bijbaan. Zijn broertje gaf bijles aan scholieren en was daar positief over, dus sloeg Sebastian aan het googlen. Hij kwam uit bij Bijlesnetwerk. Twee jaar later heeft de derdejaars student Scheikundige Technologie drie vaste scholieren aan wie hij bijles geeft, twee die hij af en toe ziet en werkt hij mee aan examentrainingen.

Eén van de leerlingen van Sebastian is Eva den Ouden (17). Ze zit in wvo-6 en wil volgend jaar graag Geneeskunde studeren. Ze is niet zo goed in natuurkunde en scheikunde en heeft twee jaar geleden daarom in overleg met haar

ouders voor bijles gekozen. Sebastian en Eva spreken ongeveer één keer per week af. “Ik vind het fijn om van een student bijles te krijgen”, vertelt Eva. “Dat is veel minder ‘leraarchtig’ en formeel, en omdat de les bij mij thuis wordt gegeven is het ook een stuk meer ontspannen. Tussen de lessen door kunnen we wat kletsen.” “Het is over het algemeen heel leuk werk; sommige leerlingen zie je echt groeien”, vertelt Sebastian. “Je leert ze steeds beter kennen en weet op een gegeven moment wat hun zwakke punten zijn. Daar kun je op anticiperen en je kunt hen beter begeleiden. Ze waarderen je meer dan een leraar, denk ik.” Jammer genoeg worden sommige van

Sebastians leerlingen door hun ouders gedwongen om bijles te nemen. “Ze hebben dan de verkeerde instelling; ze willen niet leren. Dan is het voor mij ook niet leuk om met hen te werken.” Sebastian vertelt dat Eva de meeste motivatie heeft van al zijn leerlingen. “Ze zet zich echt in om betere punten te halen. Soms lukt dat niet; dan heb ik wel medelijden met haar.” Sebastian ziet bijles geven als een leuke bijbaan, maar zijn passie ligt bij de scheikunde. Leraar worden ziet hij nu niet zitten. “Ik wil een PhD in de biochemie gaan doen. Later zie ik mezelf wel werken bij een bedrijf als Organon. Misschien dat ik wel les ga geven als ik het daar gezien heb.”

En hoe is het in Daejeon?

Studenten van de TU/e gaan steeds vaker voor hun studie naar het buitenland. Voor stage of voor het verrichten van onderzoek, omdat het verplicht is of omdat ze het leuk vinden. Cursorlezers kunnen iedere twee weken over de schouder van een TU/e-student in het buitenland meekijken.

Voor mijn master Operations Management and Logistics kreeg ik de mogelijkheid om mijn vrijekeuzevakken in het buitenland te doen. Op 1 februari ben ik daarom vertrokken naar Zuid-Korea, waardoor ik inmiddels al dik anderhalve maand aan de andere kant van de wereld zit. In Daejeon om precies te zijn, waar ik studeer aan KAIST en gedurende vier maanden drie vakken volg die in Eindhoven goed zijn voor 30 erts.

KAIST is het Korean Advanced Institute of Science and Technology, in de Lonely Planet ook wel bekend als het MIT van

Zuid-Korea. Als je als Koreaan terecht komt op KAIST, dan behoort je tot de top van de studenten. Dit resulteert er dan ook in dat studenten hier nachtenlang doorwerken, overdag tijdens college of in de bibliotheek een paar uurtjes slapen en dat iedereen buiten de universiteit ernstig onder de indruk is als je aan KAIST blijkt te studeren. In de praktijk valt de werkdruk aan KAIST eigenlijk wel mee.

Studeren aan KAIST is een ervaring op zich. Zo word je hier vaak niet alleen beoordeeld op je tentamen of de opdracht die je inlevert, maar ook

vooral op je aanwezigheid en participatie. Dit resulteert er daarom in dat je netjes naar ieder college behoort te gaan, dat je zeer actief deelneemt aan dit college en dat ieder college je huiswerkopdrachten gecontroleerd worden. Het is net alsof je terug bent op de middelbare school!

Zuid-Korea is een land dat op toeristisch gebied ver achterblijft bij andere Aziatische landen, vaak ook door verwarring met het communistische broertje Noord-Korea. Zuid-Korea is echter het best vergelijkbaar met Japan, een goed ontwikkeld modern land dat erg op technologie is ingesteld. Het is niet voor niks het land van Samsung, Kia, LG en Hyundai.

Het Koreaanse leven is totaal anders dan in Nederland. Zo is het de

bedoeling dat ik deze vier maanden drie keer per dag rijst of noodles eet, schrijven ze hier in hangul en lijkt Koreaans op geen enkele westerse taal. Daarnaast zijn karaoke en hiking hier de nationale vrijetijdsbestedingen en is iedereen ernstig verslaafd aan elektronische gadgets. Dit heeft als gevolg dat elke Koreaan zoveel mogelijk uren per dag probeert te besteden aan tv kijken, gamen, of internetten op een smartphone of tablet (of dit allemaal tegelijk).

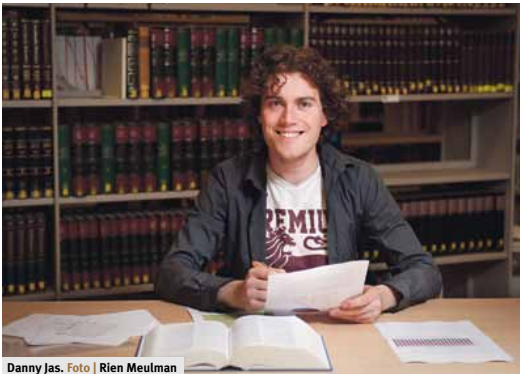
Doordat ik hier maar drie vakken volg, heb ik genoeg tijd om het land te verkennen. Dit staat dan ook zeker in de planning voor de komende maanden. Eind mei, als het semester is afgelopen, zal ik daarnaast nog Japan en een aantal landen in Zuid-Oost Azië bezoeken,

waarna ik terug in Nederland met goede moed aan mijn afstuderen kan beginnen.

Natasha Theeuwen | masterstudent Operations Management and Logistics

Vind jij het ook leuk om aan deze rubriek een bijdrage te leveren en ben jij in de eerste helft van 2012 in het buitenland? Stuur dan een mailtje naar cursor@tue.nl.

“Persoonlijke aandacht is belangrijk”

Danny Jas. Foto | Rien Meulman

Danny Jas (23) begon tijdens zijn vwo-opleiding al met bijles geven aan vmbo-, havo- en vwo-scholieren. Inmiddels doet hij een master in Architectuur en heeft hij zijn oude bezigheid omgezet in een goed betalende bijbaan. Via bijlesbureau StudentsPlus geeft hij les aan onder anderen Svetlana van Dayk (36). De Russische wil haar Staatsexamen NT2-2 kan halen en in Nederland kan studeren.

“Het is mooi om te zien dat Svetlana zo veel vorderingen maakt”, vertelt Danny. “Ze wilde niet alleen beter leren schrijven in het Nederlands, maar de taal ook beter leren spreken. Dat is zeker

gelukt.” Svetlana’s laatste les is net afgelopen; haar staatsexamen staat voor de deur. “Ik hoop dat ik het ga halen”, zegt ze met een licht accent. “Dan kan ik een financiële opleiding gaan doen. Daar is veel vraag naar, heb ik begrepen.” Danny geeft naast Nederlands ook les in Engels, Frans en Duits. “Binnenkort begin ik met lesgeven aan twee vwo-scholieren met autisme; broer en zus. Bij hen gaat het ook veel om structuur aanbrengen in hun manier van werken.” Met zijn alfa-achtergrond is de student geen standaard TU/e’er. “Ik wilde mezelf uitdagen in mijn studie en ik heb Bouwkunde altijd heel interessant gevonden.” Danny vindt bijles geven erg leuk om

te doen, maar ziet zichzelf geen leraar worden. “Ik vind het juist belangrijk om leerlingen één op één les te geven; persoonlijke aandacht is belangrijk. Op die manier kan ik de vooruitgang zien.” Volgens de student zit er verschil in lesgeven aan volwassenen, zoals Svetlana, en aan scholieren. “Scholieren hebben een vast leerpatroon; zij weten hoe het moet. Wat oudere mensen hebben meer moeite om dat op te pakken. Lana heeft nog met een andere moeilijkheid te maken; het verschil tussen Russisch en Nederlands onderwijs. Maar het is het belangrijkste om je te realiseren dat iedere leerling een andere benadering nodig heeft.”

“Mooi om mensen te helpen met iets waar ik goed in ben”

Peepijn Smits (rechts) en Jakob Woltjers. Foto | Arne Olivier

Peepijn Smits (21) hoorde via een vriend over Bijlesnetwerk. Omdat het hem leuk leek om mensen te helpen met iets waar hij goed in was, sloot de vierdejaars student Werktuigbouwkunde zich ook aan bij het bijlesbureau. Inmiddels geeft hij al drie jaar les en doet hij aan zoveel mogelijk examentrainingen mee. Op dit moment heeft hij één leerling; Jakob Woltjers uit havo 4. Hij krijgt één keer per week bijles wiskunde en natuurkunde.

“Het idee kwam van mijn ouders”, vertelt Jakob. “Ik dreigde toen te blijven zitten. Dat is uiteindelijk ook gebeurd, maar wel op andere vakken dan wis- en natuurkunde. Inmiddels gaat het met die vakken goed.” De scholier vindt het fijn om bijles te krijgen van iemand die nog jong is. “Het is veel makkelijker om met een student te praten dan met een

volwassen leraar. Peepijn weet tenminste hoe het is om jong te zijn; mijn leraren zijn dat vergeten.” Naast bijles geven werkt Peepijn mee aan de examentrainingen. “Het grootste verschil tussen examentrainingen en bijles is dat je tijdens de bijles focust op één ding. Bij de examentrainingen herhaal je wat de leerlingen het afgelopen jaar gehad hebben”, vertelt hij. “Je gaat minder diep in op de stof.” Het leukste aan zijn bijbaan vindt Peepijn de vooruitgang die hij ziet bij zijn leerlingen. “In het begin hebben ze overall vragen over. Ik probeer het dan zo goed mogelijk uit te leggen en we herhalen samen de stof. Uiteindelijk snappen ze het vaak helemaal. Dat is mooi om te zien.” Zijn werk is minder prettig als de scholieren ongemotiveerd zijn. “Dat zie je wel eens bij de examentrainingen. Ouders sturen hun

kind daarheen en denken dat het dan wel goed komt, maar een scholier kan drie jaar aan stof niet in een paar dagen inhalen. Je ziet aan hen dat ze het niet leuk vinden om bij de training te zijn, dan wordt het lesgeven ook een stuk minder leuk.” Dat is ook de reden waarom Peepijn geen leraar wil worden. “Ik wil leerlingen alleen iets leren als ze het willen weten. Ik heb ook moeite met het ‘politieagentje spelen’; ik weet niet altijd hoe streng ik moet zijn voor mijn leerlingen. Het helpt wel dat ik steeds ouder word. In het begin gaf ik les aan leeftijdsgenoten. Gezag krijgen is dan best moeilijk.” “In het begin is het contact een beetje stug, maar al snel wordt het een stuk relaxter en ga je ‘ff buurten’ met je leerling voordat de les begint”, vertelt Peepijn. “Je krijgt echt een band met je leerlingen.”

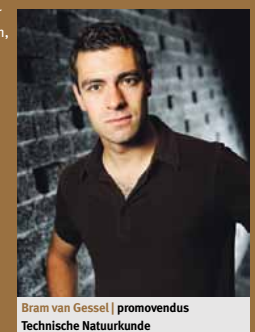

Star Trek is een voorwaarde

Clmn

Een probleem waar veel TU/e’ers vroeg of laat mee te maken krijgen: hoe presenteer ik mijn onderzoek -dat ik niet aan mijn moeder kan uitleggen- aan een groep mensen, aan het eind van de dag, vlak voor het diner? Hiervoor heb ik een gouden tip: begin met een plaatje van Star Trek met een of ander apparaat, en zeg dat het bouwen van dit apparaat het doel is van je onderzoek. Succes verzekerd, iedereen vergeet het diner en hangt aan je lippen. Dit heeft mij afgelopen week op een conferentie na afloop zelfs een biertje opgeleverd van een bewonderaar. Een belangrijk detail is wel dat het hier een plasmafysica-conferentie betrof. Harde wetenschappers dus. Ik zou bijna willen zeggen dat voor zulke wetenschappers het leuk vinden van Star Trek een noodzakelijke voorwaarde is (geen voldoende voorwaarde overigens). De TU/e lijkt dit ook ingezien te hebben, met de nieuwe slogan voor de wervingscampagne van het Bachelor College: ‘Beam your dream’ geeft ze een mooie knipoog naar de sciencefictionserie.

De opzet van het Bachelor College is dat studenten meer keuzevrijheid krijgen om zich te verbreden of verdiepen, of, zoals de campagne suggereert, meer vrijheid om hun droom te verwezenlijken. Met de campagne zit het dus wel snor, maar of het Bachelor College inderdaad meer en betere ingenieurs zal opleveren, vraag ik me af. Mijn ervaring is dat het kiezen van een vakkenpakket vooral van toeval afhangt. Een praatje van een docent, een toevallig gesprek met een medestudent, het collegerooster. En veel minder een weloverwogen pakket gebaseerd op de ideale carrière. De simpele reden hiervoor is dat je van tevoren vaak niet precies weet wat een vak inhoudt. Bovendien, veel keuze betekent veel gelegenheid om de makkelijkste weg te kiezen. Je kunt deze keuzes beter overlaten aan mensen die de vakinhoud wel kennen, mensen met een voorliefde voor Star Trek.

Bram van Gessel | promovendus Technische Natuurkunde